

Dlouhá zeď

Proč byla postavena Dlouhá zeď?

Aby ochránil svou říši před nájezdy kočovných národů ze severu, začal První císař se stavbou Dlouhé zdi (v českém jazyce obvykle používáme pojem Velká čínská zeď, Číňané však zásadně hovoří o „Dlouhé zdi“! pozn. překladatele.). Za tím účelem pospojoval již existující ochranné valy v souvislé opevnění, které se táhlo v délce přes 6 000 kilometrů po severní a východní hranici Číny, napříč údolními a přes hřebeny hor. Dlouhá zeď je asi 8 metrů vysoká a 5 až 6 metrů silná. Je nejdélsí stavbou, jakou kdy člověk vytvořil. Opěrnými body byly věže, ve kterých se nacházely sklady munice a ubytovny pro mužstvo. Z věží bylo možné předávat si na dlouhé vzdálenosti zprávy,

a to pomocí ohňových, kouřových a zvukových signálů.

Z výšky vypadá Dlouhá zeď jako šupinatý dračí hřbet. Jakožto obranná linie se stala symbolem Číny. „Říše středu“, jak Číňané svou zemi nazývají, se touto zdí uzavřela vnějším vlivům a o kvetoucích kulturách Indie, západní Asie a Evropy neměla dlouho ani potuchy.

Příkaz ke stavbě Dlouhé zdi dal První císař roku 214 př. n. l. Aby zajistil dostatek pracovních sil, nechal na nehostinný sever násilně přesídlit statisíce rolníků a zde je dal hlídat obrovským vojskem. Císař také vydal zákon, podle kterého byli k účasti na stavbě zdi povinováni i usvědčení zločinci. Samotná organizace stavebních prací, přesun a zabezpečení půl milionu pracovních sil představovaly nesmírný výkon. Zní to neuvěřitelně, ale

První císař dal vybudovat Dlouhou zeď z jednotlivých kratších úseků. Teprve v 15. století byla zpevněna cihlami.

„ŘÍŠÍ STŘEDU“

nazývají Číňané svou zemi, neboť podle tradičních představ byla Země hranatá a v jejím posvátném středu ležela Čína. Císař představoval spojení mezi Nebesy, Zemí a člověkem. Vše směřovalo k jednotě a ke středu, které reprezentoval sám císař.

Dlouhá zeď, jejíž stavba vyžadovala miliony pracovních hodin, byla dokončena během pouhých sedmi let.

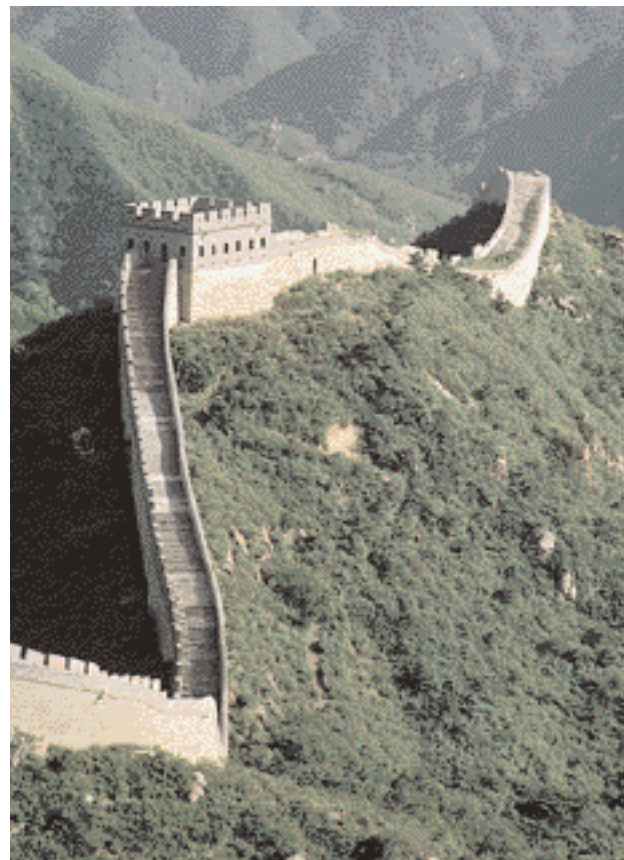
Dělníci museli snášet nelidské podmínky. Odhaduje se, že při stavbě zdi přišlo o život na milion lidí. V provincii Che-pej (Hebei) si dodnes lidé vyprávějí příběh věrné manželky Meng Ťiang-nü (Meng Jiangnü). Její manžel musel tři dny po svatbě nastoupit k nuceným pracím na Dlouhé zdi. Žena si o něj dělala starosti, a proto přicestovala na staveniště. Tam se dozvěděla, že její manžel byl z rozkazu císaře zazděn jako lidská oběť. Když začala smrt svého muže hlasitě oplakávat, pukla náhle zeď a vydala jí mrtvé tělo jejího muže. Zpráva o věrnosti Meng Ťiang-nü šla od úst k ústům, až se o ní dozvěděl sám císař a dal si paní Meng předvolat. Jakmile ji uviděl, byl uchvácen její krásou a chtěl se s ní oženit. Žádná žena se nesměla protivit přání císaře. Meng Ťiang-nü však měla jednu podmínku – chtěla pro svého muže nechat vystavět vysoký oltář u moře, kde by na něho mohla vzpomínat. Císař souhlasil. Při pohřební slavnosti však Meng Ťiang-nü vyšplhala na oltář, ostře vyčetla císaři jeho strašlivou krutost a se svým mrtvým mužem v náručí se pak vrhla do moře.

6 000 kilometrů z provincie Kan-su (Gansu) na severozápadě až k poloostrovu Liao-ning (Liaoning) na severovýchodě. Za následující dynastie Chan vznikla zeď dlouhá asi 10 000 kilometrů, která se později rozpadla. V době vlády dynastie Ming byly některé starší úseky obnoveny a vybudovány nové zdi, jež dosahovaly celkové délky kolem 7000 kilometrů. Dodnes viditelná stavba měří i s vedlejšími větvemi asi 6000 kilometrů.

Čchinská říše, která podle představ Prvního císaře měla trvat deset tisíc generací, skončila záhy po jeho smrti. I to svědčí

o velikosti prvního sjednotitele Číny. Legitimní následník trůnu byl donucen spáchat sebevraždu, když se jeho mladší bratr Chu-chaj (Huhai) s pomocí vlivného eunucha Čao Kaa (Zhao Gao) zmocnil trůnu jako Svrchovaný císař druhé generace

V severní Číně se Dlouhá zeď táhne přes hřebeny hor a hluboká údolí.

JAKO STAVEBNÍ MATERIÁL

ke stavbě Dlouhé zdi bylo použito, co bylo na tom kterém místě právě po ruce. Kupříkladu na severovýchodě bylo jako materiál využíváno dubové, borové a smrkové dřevo, v hornatých oblastech zase museli dělníci ke stavbě vynášet kamení. Ve sprašových oblastech je zeď tvořena z vrstev udusaného jílu. V mingské době byly používány cihly. Podle jakosti materiálu se zeď zachovala po delší nebo kratší dobu.

O délce Dlouhé zdi existují velmi rozdílné údaje – od 2 450 kilometrů po 6 000 kilometrů. Značné rozdíly vyplývají z různých způsobů měření. Je pochopitelné, že vzdušnou čarou vychází jiná délka, než když člověk sleduje průběh zdi z jednoho kopce na druhý.

Kromě toho Dlouhá zeď sestává z většího počtu úseků, vybudovaných v různých dobách. Dlouhá zeď Prvního císaře se táhla v délce přes

Jak dlouhá je Dlouhá zeď?

rozdílné údaje – od 2 450 kilometrů po 6 000 kilometrů. Značné rozdíly vyplývají z různých způsobů měření.

Je pochopitelné, že vzdušnou čarou vychází jiná délka, než když člověk sleduje průběh zdi z jednoho kopce na druhý.

Kromě toho Dlouhá zeď sestává z většího počtu úseků, vybudovaných v různých dobách. Dlouhá zeď Prvního císaře se táhla v délce přes